

Asia: VN/17593/2024

Lausuntopyyntö: luonnos hallituksen esitykseksi tekoälyasetuksen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne koskien keskeisiä ehdotuksia

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt FiComilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi tekoälyasetuksen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi. FiCom kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää kunnioittavasti seuraavaa:

FiComin keskeiset viestit

- Viranomaisvalvonnan jakautuminen lukuisille sektorikohtaisille viranomaisille voi johtaa täytäntöönpanon pirstaloitumiseen ja valvonnan epäjohtonmukaisuuteen.
- On hyvä, että seuraamusmaksua ei määrätä, jos veloitteen rikkomista on pidettävä vähäisenä tai seuraamusmaksun määräämistä on pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Pirstaloitunut viranomaisvalvonta

Vaikka esitysluonnoksen 6 §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto toimii tekoälyasetuksen 70 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna keskitettynä yhteyspisteenä, esitysluonnoksen 3 § suuririskisten tekoälyjärjestelmien markkinavalvontaviranomaisista sekä 4 § kiellettyjen tekoälyyn liittyvien käytäntöjen valvonnasta tuovat lukuisia viranomaisia valvomaan asetusta. 3 § mukaan suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä valvovia markkinavalvontaviranomaisia olisivat Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, tullit, Liikenne- ja viestintävirasto, työsuojeluviranomaiset, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Energiavirasto, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Tietosuojavaltuutettu, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä Finanssivalvonta. Lisäksi tietosuojavaltuutettu on nimetty valvomaan kiellettyjä tekoälyyn liittyviä käytäntöjä (4 §).

Vaikka tekoälyasetuksen täytäntöönpanon jakautumisessa lukuisille sektorikohtaisille viranomaisille voi olla hyötyäkin, kuten virastojen syvällisen sektorikohtaisen asiantuntemuksen hyödyntäminen, teollisuuden osallistamisen edistäminen ja yhden viranomaisen kuormituksen keventäminen, tämä voi tuoda mukanaan myös haasteita. Näitä voivat olla täytäntöönpanon pirstaloituminen ja valvonnan epäjohtamukaisuus.

Seuraamusmaksut

Esitysluonnoksessa on määritelty ehdot, menettely ja määrät hallinnollisten seuraamusmaksujen määräämiseksi eri tahoille. Esimerkiksi valittua 1 000–10 000 euron minimirangaistusta voidaan pitää perusteltuna, minkä lisäksi on hyvä, että seuraamusmaksua ei määrätä, jos veloitteen rikkomista on pidettävä vähäisenä tai seuraamusmaksun määräämistä on pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Lausuntonne koskien vaikutusten arviointia

-

Lausuntonne koskien säännöskohtaisia perusteluita

-

Lausuntonne koskien pykälää

-

Muut kommentit HE -luonnoksesta

-

Jos organisaationne toimii tiedonhallintalain (906/2019) tarkoittamana tiedonhallintayksikkönä, mitkä ovat näkemyksenne hallituksen esityksen luonnoksen 4.2.6. kappaleeseen ”Tiedonhallinnan muutosvaikutukset” organisaationne koskevan tiedonhallinnan osalta?

-

Toimiiko organisaationne tai edustamanne yritys tekoälyasetuksen tarkoittamana toimijana, ja jos toimii, millä tavoin katsotte, että asetusta ja ehdotettavat lait vaikuttavat organisaatioonne tai yritykseenne?

-

Metsola Asko
FiCom ry